

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring
av 5 och 6 §§ lagen om gränzon**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en ändring av lagen om gränzon. I propositionen föreslås att förfarandet för beviljande av tillstånd till att färdas och vistas samt inneha och använda skjutvapen och skjutförnödenheter, sprängäm-

nen samt fotografiapparater och fotografiförnödenheter utomhus inom gränzonen skall överföras från polismyndigheterna till gränsbevakningsmyndigheterna.

Lagen avses träda i kraft den 1 juni 1993.

MOTIVERING

1. Nuläge

Enligt 5 § 1 mom. lagen om gränzon (403/47) är det förbjudet för personer som har fyllt femton år att färdas och vistas inom gränzonen utan tillstånd av en polismyndighet. Enligt 6 § 1 mom. krävs särskilt tillstånd av en polismyndighet för innehav och användning av skjutvapen och skjutförnödenheter, sprängämnen samt fotografiapparater och fotografiförnödenheter utomhus inom gränzonen.

Med stöd av 5 och 10 §§ förordningen om gränzon beviljas finska medborgare numera tillstånd till att färdas och vistas inom gränzonen samt särskilda tillstånd att inom gränzonen inneha och använda skjutvapen och skjutförnödenheter, sprängämnen samt fotografiapparater och fotografiförnödenheter utomhus av chefen för det polisdistrikt som ligger invid gränsen. Utlänningar beviljas tillstånd av skyddspolisen, dvs. i praktiken av den behöriga lokalbyrån inom skyddspolisen.

Polis- och gränsbevakningsmyndigheterna har tillsammans gjort förfarandet för beviljande av tillstånd till färd och vistelse smidigt så att gränsbevakningsmyndigheterna i brådskande fall har beviljat sådana tillstånd på gränsbevakningsstationerna inom gränzonen

eller i närheten av gränzonen som varit färdigt undertecknade av chefen för det aktuella polisdistriktet. Så har förfarandet varit i synnerhet i fråga om personer som är fast bosatta inom gränzonen samt i fråga om deras gäster för att gränzonen skall åsamka dem så litet besvär som möjligt.

År 1992 beviljades ca 16 000 färd- och vistelsetillstånd för finska medborgare och ca 50 för utlänningar. Av de beviljade tillstånden är 64 sådana som gäller tills vidare. Tillstånd som gränsbevakningsmyndigheterna har utfärdat i polisens namn har utgjort ca 7 000 av de tillstånd som beviljats finska medborgare. Varje år har beviljats några tiotal sådana särskilda tillstånd som avses i 6 § 1 mom. lagen om gränzon.

2. Föreslagna ändringar

Enligt 3 § förordningen om gränzon övervakar polis- och gränsbevakningsmyndigheterna att stadgandena i lagen och förordningen om gränzon iakttas. I praktiken är det dock gränsbevakningsväsendet som övervakar att dessa författningar iakttas. Därför är det motiverat att även ovan avsedda tillstånd beviljas av den myndighet som ansvarar för övervak-

ningen, eftersom den har de bästa förutsättningarna att bedöma på vilka grunder tillstånd skall beviljas. Dessutom möjliggör gränsbevakningsväsendets organisation ett smidigt förfarande för beviljande av tillstånd, eftersom tillstånden kan beviljas på gränsbevakningsstationer som är belägna nära gränzonen samt även utom tjänstetid.

Även utredningsman Jukka Hirvelä har i sitt förslag till utveckling av statens regionalförvaltning (kommittébetänkande 1992:33) bl.a. föreslagit att beviljandet av gränzonstillstånd bör överföras från polisen till gränsbevakningsväsendet. Bakgrunden till även Hirveläs förslag är tanken att den myndighet som i praktiken har övervakningsansvaret även skall vara tillståndsmyndighet, varvid man inom tillståndsövervakningen till denna del skulle uppnå principen om bara en myndighet.

Därför föreslås att 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom. lagen om gränzon ändras så att tillstånden till att färdas och vistas inom gränzonen samt de särskilda tillstånden till att inom gränzonen inneha och använda skjutvapen och skjutförnödenheter, sprängämnen samt fotografiapparater och fotografiförnödenheter utomhus skall beviljas av en gränsbevakningsmyndighet.

Avsikten är att stadgandena om tillståndsövervakningen i förordningen om gränzon skall ändras så att kommandören för den aktuella gränsbevakningssektionen beviljar både finska medborgare och utlänningar det färdsel- och vistelsetillstånd som avses i 5 § 1 mom. och det särskilda tillstånd som avses i 6 § 1 mom. lagen om gränzon. Avsikten är att tillståndspraxisen skall göras så smidig som möjligt så att åtminstone finska medborgare i brådskande fall kan få tillstånd på gränskompaniets kommandoplats eller gränsbevakningsstationen.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Propositionen har inga väsentliga ekonomiska verkningar, eftersom avsikten är att färdsel- och vistelsetillstånden samt de särskilda tillstånden alltfjämt skall beviljas avgiftsfritt på samma sätt som tillstånden till gränsöverskridning, som avses i 3 § 2 mom. utlänningslagen (378/91) och 11 § 1 mom. passlagen (642/86).

Gränsbevakningsväsendet åsamkas smärre kostnader främst av kostnaderna för tryckningen av tillståndsblanketterna.

3.2. Verknningar i fråga om organisation och personal

Propositionen har inga väsentliga verkningar i fråga om organisation och personal.

Tillstånd som gäller tills vidare beviljas av kommandören för gränsbevakningssektionen och tidsbundna tillstånd av chefen för gränskompaniet i bevakningssektionskommendörens namn eller av chefen för gränsbevakningsstationen.

Antalet tillstånd som beviljas årligen torde inom sydöstra Finlands gränsbevakningssektions område uppgå till ca 8 000, inom norra Karelen gränsbevakningssektions område till ca 4 000, inom Kajanalands gränsbevakningssektions område till ca 2 000 och inom Lapplands gränsbevakningssektions område till ca 2 500. Med avseende på de tillstånd som gränsbevakningssektionerna nu beviljar i polisens namn utgör nettoökningen av tillstånd som skall behandlas ca 9 000 tillstånd. Den största ökningen sker vid gränsbevakningsstationer där personalstyrkan på grund av organisationsreformer har ökat väsentligt. Även om allt fler anställda binds till behandlingen av tillstånd, kan tillståndsansökningarna sålunda behandlas genom arbetsarrangemang utan att personalen behöver utökas.

4. Ärendets beredning

Vid beredningen av propositionen har beaktats det beslut som ministerutskottet för utvecklande av förvaltningen fattade den 13 november 1992 och som grundade sig på utredningsman Jukka Hirveläs ovan nämnda förslag. I beslutet förutsätts att ministerierna vidtar åtgärder bl.a. för att genomföra förslagen till överföring av tillstånd. Hirvelä föreslog att beviljandet av gränzonstillstånd bör överföras från polisen till gränsbevakningsväsendet.

5. Närmare stadganden och bestämmelser

Avsikten är att samtidigt som lagen om

gränsszon ändras skall förordningen om gränsszon ändras på det sätt som beskrivs ovan. Samtidigt ändras innehållet i 1 § 1 mom. och 15 § förordningen om gränsszon så att de motsvarar nuläget. Ett utkast till förordning om ändring av förordningen om gränsszon har bifogats.

Dessutom är avsikten att smärre ändringar skall göras i inrikesministeriets beslut om gränsszon och om gränsszonens bakre gräns (702/79). Syftet med ändringarna är att personer som är fast bosatta inom gränssonen skall åsamkas så lite besvär som möjligt av zonen.

6. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 juni 1993.

I ikraftträdelsestadgandet föreslås att färdsel- och vistelsetillstånd samt särskilda tillstånd

som beviljats innan denna lag trätt i kraft skall vara gällande högst ett år efter att lagen trätt i kraft. Avsikten med detta stadgande är att tillstånd som beviljats tills vidare eller för en längre tid inom en rimlig tid skall komma att omfattas av en enhetlig tillståndspraxis.

7. Lagstiftningsordning

Lagen om gränsszon har stiftats enligt 67 § riksdagsordningen. På lagen om gränsszon tillämpades den ordning som gäller grundlag främst på grund av de begränsningar av färdsel som ingår i 3 §. Eftersom avsikten med detta förslag inte är att ändra 3 §, kan lagförslaget behandlas i normal lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag
om ändring av 5 och 6 §§ lagen om gränzson

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom. lagen den 17 maj 1947 om gränzson (403/47) som följer:

5 §

Personer som fyllt femton år får inte färdas eller vistas inom gränzonen utan tillstånd av gränsbevakningsmyndigheterna.

Tillstånd fordras dock inte för skjutvapen och skjutförnödenheter, sprängämnen samt fotografiapparater och fotografiförnödenheter som innehas på tjänstens vägnar.

6 §

Skjutvapen och skjutförnödenheter, sprängämnen samt fotografiapparater och fotografiförnödenheter får inte innehas eller användas utomhus inom gränzonen utan särskilt tillstånd av gränsbevakningsmyndigheterna.

Denna lag träder i kraft den 1993.

Tillstånd till färdsel och vistelse samt särskilda tillstånd som beviljats innan denna lag träder i kraft gäller högst ett år efter att lagen trätt i kraft.

Helsingfors den 19 mars 1993

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Inrikesminister *Mauri Pekkarinen*

Lag

om ändring av 5 och 6 §§ lagen om gränsson

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom. lagen den 17 maj 1947 om gränsson (403/47) som följer:

Gällande lydelse

5 §

Personer som fyllt femton år får inte färdas eller vistas inom gränssonen utan tillstånd av polismyndigheterna.

6 §

Skjutvapen och skjutförnödenheter, sprängämnen samt fotografiapparater och fotografiförnödenheter får inte innehas eller användas utomhus inom gränssonen utan särskilt tillstånd av polismyndigheterna. Tillstånd fordras dock inte för skjutvapen och skjutförnödenheter, sprängämnen samt fotografiapparater och fotografiförnödenheter som innehas på tjänstens vägnar.

Föreslagen lydelse

5 §

Personer som fyllt femton år får inte färdas eller vistas inom gränssonen utan tillstånd av gränsbevakningsmyndigheterna.

6 §

Skjutvapen och skjutförnödenheter, sprängämnen samt fotografiapparater och fotografiförnödenheter får inte innehas eller användas utomhus inom gränssonen utan särskilt tillstånd av gränsbevakningsmyndigheterna. Tillstånd fordras dock inte för skjutvapen och skjutförnödenheter, sprängämnen samt fotografiapparater och fotografiförnödenheter som innehas på tjänstens vägnar.

Denna lag träder i kraft den 1993.

Tillstånd till färdsel och vistelse samt särskilda tillstånd som beviljats innan denna lag träder i kraft gäller högst ett år efter att lagen trätt i kraft.

Förordning

om ändring av förordningen om gränson

På föredragning av inrikesministern

ändras i förordningen den 17 maj 1947 om gränson (404/47) 1 § 1 mom., 3 och 4 §§, 5 § 1 och 2 mom., 7 §, 9 § 2 mom., 10 § 1 och 4 mom., samt 14—16 §§,

av dessa lagrum 1 § 1 mom. sådant det lyder i förordning av den 13 januari 1956 (43/56), 5 § 1 och 2 mom, 7 §, 9 § 2 mom. och 10 § 1 mom. sådana de lyder i förordning av den 19 oktober 1984 (713/84), 15 § sådant den lyder i förordning av den 25 mars 1960 (165/60) samt 16 § sådant den lyder i förordning av den 22 december 1989 (1279/89), som följer:

1 §

Till gränsonen hör, om inte inrikesministeriet bestämmer något annat, vid landsgränsen på en bredd av tre och vid havsgränsen fyra kilometer räknat från riksgränsen följande kommuner:

i Kymmene län: Kotka, Veckelax, Virolahti, Miehikkälä, Ylämaa, Villmanstrand, Joutseno, Imatra, Ruokolahti, Rautjärvi, Parikkala och Saari,

i Norra Karelen län: Uukuniemi, Kesälahti, Kitee, Tohmajärvi, Värtsilä, Tuupovaara, Ilomants och Lieksa,

i Uleåborgs län: Kuhmo, Suomussalmi och Kuusamo, samt

i Lapplands län: Salla, Savukoski och Sodankylä samt Enare kommun från den på riksgränsen liggande gränspunkten mellan Sodankylä och Enare kommuner till skärningspunkten för riksgränserna mellan Finland, Ryssland och Norge.

3 §

Gränsbevaknings- och polismyndigheterna övervakar att lagen om gränson och denna förordning iakttas.

4 §

Var och en skall iaktta de bestämmelser, order och förbud som gränsbevaknings- och polismyndigheterna inom ramen för sina befogenheter utfärdar för att lagen om gränson och denna förordning skall iakttas.

5 §

Tillstånd till färd och vistelse (*gränsons-*

tillstånd) beviljas av kommandören för gränsbevakningssektionen i fråga. För att få tillstånd skall sökanden ange godtagbart skäl och styrka sin identitet.

I gränsonstillståndet skall anges dess giltighetsområde. Giltighetsområdet kan anges med vidsträcktare omfattning än den del av gränsonen som hör till en gränsbevakningssektion endast när det är fråga om personer som har sitt bo och hemvist inom gränsonen.

7 §

Gränsonstillståndet skall medföras vid färd inom gränsonen och vid anfordran visas upp för gränsbevaknings- och polismyndigheterna.

Har tillståndet skadats, skall det på anfordran av en gränsbevaknings- eller polismyndighet förnyas inom utsatt tid.

9 §

Den vars gränsonstillstånd har återkallats eller den som gränsbevaknings- eller polismyndigheterna anser att har gjort sig skyldig till brott enligt 42 kap. 2 § strafflagen eller har brutit mot lagen om gränson eller denna förordning, kan åläggas att omedelbart avlägsna sig från gränsonen.

10 §

Särskilt tillstånd att inom gränsonen utomhus inneha och använda skjutvapen och skjutförnödenheter samt sprängämnen och dessutom att utomhus inneha och använda fotografiapparater och fotografiförnödenheter be-

viljas av kommandören för gränsbevakningssektionen i fråga. Angående tillståndet och sökande därav gäller i tillämpliga delar vad i 5 och 7 §§ som stadgas om gränsonstillstånd. Särskilt tillstånd meddelas för bestämd tid.

 Tillståndet kan, då det finns skäl därtill, återkallas av den gränsbevakningsmyndighet som har beviljat det.

14 §

Om en person inte iakttar de villkor som med stöd av lagen om gränson eller denna förordning har uppställts i tillståndsbeslutet eller vad han i övrigt med stöd av denna förordning har ålagts, kan dessa genomföras genom den lokala gränsbevakningsmyndighetens försorg och på personens bekostnad. Kostnaderna kan utan dom eller beslut utsökas hos personen så som anges i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

15 §

Trafikministeriet samt andra myndigheter skall inhämta av utlåtande staben för gränsbevakningsväsendet omgående fastställande av riktningen för en väg innan ministeriet eller myndigheten i några fastställer planen för byggande av en sådan landsväg inom gränsonen om vilken stadgas i 25 § lagen om allmänna vägar (243/54).

16 §

Ändring i ett beslut som kommandören för en gränsbevakningssektion fattat med stöd av denna förordning söks genom besvär hos inrikesministeriet så som stadgas i lagen om ändringsökande i förvaltningsärenden (154/50).

 Denna förordning träder i kraft den 1993.

